

EVOLUȚIA ENDEMIEI DE TUBERCULOZĂ ÎN RÂMNICU VÂLCEA

VIORICA MINCU¹, B. MINCU²

¹Dispensarul de Pneumoftiziologie Râmnicu Vâlcea, ²Clinica de Pneumoftiziologie „Leon Daniello” Cluj Napoca

Cuvinte cheie: endemia tuberculoasă, indicatori epidemiologici, incidență, mediu rural

Keywords: tuberculous endemic, epidemiologic parameters, incidence, rural environment

Rezumat: Pentru evaluarea tendințelor de evoluție a endemiei tuberculoase în zona Râmnicu Vâlcea, am efectuat un studiu retrospectiv pe o perioadă de 5 ani, între 2003 și 2007, bazat pe analiza principalilor indicatori epidemiologici ai endemiei tuberculoase în această regiune: incidența globală la adulți cu defalcarea pe cazuri noi și readmise și mediu de reședință urban și rural, mortalitatea prin tuberculoză și rata de confirmare bacteriologică. Valorile indicatorilor aleși s-au menținut sub media pe țară pe parcursul celor 5 ani. Totuși, am observat o incidență mai mare a tuberculozei în mediul rural. Rata de confirmare bacteriologică a fost în creștere pe toată durata studiului. Mediul rural rămâne un punct nevralgic în combaterea endemiei tuberculoase în zona Râmnicu Vâlcea. Asigurarea accesului adecvat la sistemul sanitar în mediul rural, cuplată cu educația sanitară a populației, poate duce pe viitor la scăderea incidenței tuberculozei la valori apropiate de cele din mediul urban.

Abstract: To evaluate the trend of the tuberculosis endemic in the Râmnicu Vâlcea region of Vâlcea county, we have conducted a 5 year retrospective study between 2003 and 2007, based on the analysis of the main epidemiologic parameters of the tuberculous endemic: the global incidence in adults, broken into new and readmitted cases and rural and urban environment, the tuberculosis mortality and bacteriological confirmation rate. The values of the chosen parameters have remained below the national averages throughout the 5 year period. We have noticed a higher incidence in the rural environment. The bacteriological confirmation rate has steadily increased over the studied period. The rural environment remains troublesome in the Râmnicu Vâlcea region. Ensuring proper healthcare access and providing sound health education will probably lead to a decrease in TB incidence to values close to those found in the urban environment.

INTRODUCERE

Deși este o boală veche, binecunoscută și în cele mai multe cazuri curabilă, tuberculoza continuă să fie o serioasă problemă de sănătate publică în România. Combaterea tuberculozei se face în conformitate cu Programul Național de Control al Tuberculozei (PNCT) elaborat pe baza recomandărilor OMS. Obiectivul major al Programului îl constituie oprirea cât mai rapidă a răspândirii infecției și bolii prin diagnosticarea precoce a tuberculozei și tratamentul adecvat până la vindecare.

Vâlcea face parte din județele țării în care incidența tuberculozei se află, în mod tradițional, sub indicatorul național.

SCOPUL STUDIULUI

Analiza tendințelor de evoluție ale principalilor indicatori ai endemiei tuberculoase din localitățile arondate dispensarului de Pneumoftiziologie Râmnicu Vâlcea, datele fiind analizate din perspectiva efectului lor asupra politicilor de sănătate și a managementului PNCT.

MATERIAL ȘI METODĂ DE LUCRU

Analiza evoluției endemiei tuberculoase în regiunea arondata dispensarului Râmnicu Vâlcea, pe o perioadă de 5 ani, s-a axat în primul rând pe indicatorii „clasici” ai endemiei, având drept material documentar datele oficiale trimise către Centrul Național pentru Organizarea și Asigurarea Sistemului Informațional și Informatic în Domeniul Sănătății București în Anuarele de Statistică Sanitară, publicațiile anuale ale Institutului de Pneumologie „Marius Nasta” București și

revistele Societății Române de Pneumologie. Pentru realizarea studiului am stabilit principalii indicatori care evidențiază tendințele evoluției endemiei. Am folosit metoda grafică de redare comparativă a evoluției indicatorilor în Râmnicu Vâlcea și în România. Populația arondata dispensarului este compusă din aproximativ 250.000 de locuitori, din care 150.000 în mediul urban și 100.000 în mediul rural. Dispensarului îi sunt arondate 10 orașe și 32 de comune, inclusiv municipiul reședința de județ – Râmnicu Vâlcea.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

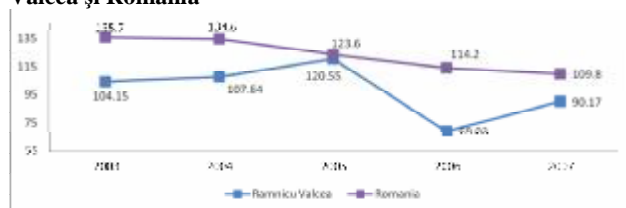
Incidența globală a tuberculozei în regiunea arondata dispensarului TBC Râmnicu Vâlcea s-a menținut sub indicatorul național pe întreaga perioadă de 5 ani. Deși a avut un caracter oscilant, incidența a scăzut de la 104.15‰ în 2003 la 90.17‰ în 2007. Totuși, evoluția indicatorului nu a fost lineară, având un vârf în 2005 de 120.55‰ (valoarea națională fiind de 123.6‰) urmat de o scădere aproape la jumătate în anul următor – 69.03‰ (valoarea națională fiind 114.2‰). Aceste oscilații se pot datora variației populației de referință cauzată de recensământul din 2002 sau chiar introducerii noii versiuni a PNCT. În ceea ce privește mediul de reședință, a existat o discrepanță între incidența tuberculozei în mediul urban și cel rural. Incidența în mediul urban este semnificativ mai mică decât cea din mediul rural. În 2005 și 2007, incidența tuberculozei în mediul rural este peste indicatorul național. Tendința endemiei este însă, atât în mediul urban cât și în cel rural, de scădere. Această scădere este mai accentuată în mediul urban decât în cel rural – de la 104.35‰ la 75.06‰, față de

¹Autor Corespondent: Viorica Mincu, Dispensarul de Pneumoftiziologie Râmnicu Vâlcea, Str. Calea lui Traian, nr. 126; Tel: 0764209292; E-mail: viorica_mincu@yahoo.com

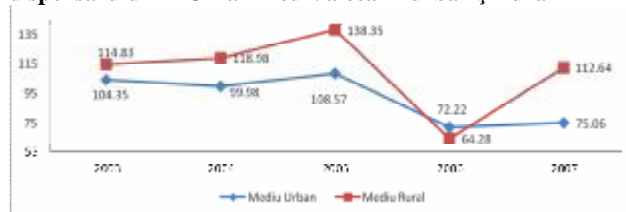
Articol intrat în redacție în 26.05.2011 și acceptat spre publicare în 30.09.2011
ACTA MEDICA TRANSILVANICA Decembrie 2011; 2(3)11-12

114%₀₀₀ la 112%₀₀₀.

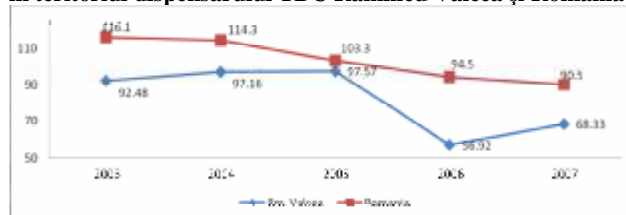
Figura nr. 1. Comparație între evoluția incidenței tuberculozei în teritoriul dispensarului TBC Râmnicu Vâlcea și România

Figura nr. 2. Evoluția incidenței tuberculezi în teritoriul dispensarului TBC Râmnicu Vâlcea în urban și rural

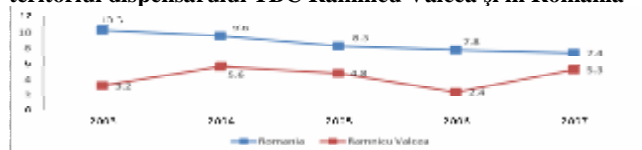

Figura nr. 3. Evoluția incidenței cazurilor noi de tuberculoză în teritoriul dispensarului TBC Râmnicu Vâlcea și România

Și incidența cazurilor noi de tuberculoză (Fig. nr. 3), ca indicator al riscului real de îmbolnăvire a populației, a cunoscut aceeași tendință de scădere, de la 92.48%₀₀₀ în 2003 la 68.33%₀₀₀ în 2007, de asemenea, situându-se semnificativ sub media pe țară. Cazurile noi constituie ponderea cea mai mare a cazurilor de tuberculoză, între 88,8% în 2003 și 75,7% în 2007. Incidența recăderilor are un caracter oscilant în cei 5 ani, neputându-se observa o tendință generală. Ea se încadrează între 10,4%₀₀₀ și 22,9%₀₀₀. Mortalitatea prin TB este unul din cei mai sensibili indicatori în aprecierea evoluției endemiei tuberculoase. Rata mortalității (Fig. nr. 4) este însă influențată, pe lângă caracteristicile bolii tuberculoase, și de comorbidități, structura populației, dezvoltarea economică diferită în funcție de regiune, educația pentru sănătate și nu în ultimul rând preocuparea pentru propria sănătate. În aria arondată dispensarului TBC Râmnicu Vâlcea, mortalitatea prin TB are o evoluție oscilantă. Cu toate acestea, valorile din toți anii studiați se află sub valorile raportate la nivelul întregii țări.

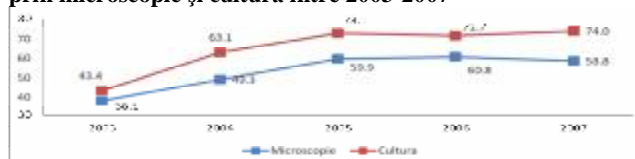
Figura nr. 4. Evoluția mortalității prin tuberculoză în teritoriul dispensarului TBC Râmnicu Vâlcea și în România

Ultimul indicator luat în studiu a fost rata de confirmare bacteriologică a bolnavilor cu tuberculoză pulmonară – caz nou – atât prin microscopie, cât și prin cultură. Acest indicator se corelează cu implementarea PNCT. Evoluția ratei de confirmare bacteriologică este una pozitivă, observându-se o creștere constantă a ratei de confirmare atât prin

microscopie, cât și prin cultură, fapt ce denotă rigurozitatea în implementarea standardelor PNCT.

Figura nr. 5. Evoluția ratei de confirmare bacteriologică prin microscopie și cultură între 2003-2007

CONCLUZII

În populația arondată dispensarului TBC Râmnicu Vâlcea am observat un declin lent dar susținut al incidenței tuberculozei, menținându-se valorile sub indicatorul național pe parcursul celor 5 ani studiați. Incidența cazurilor noi de tuberculoză are și ea aceeași tendință lent descendentă, arătând o scădere ușoară dar sigură a riscului de îmbolnăvire în populația studiată. Mediul rural este cel în care observăm valori mai mari ale incidenței tuberculozei față de cel urban, aceste valori fiind în 2005 și 2007 chiar peste media națională. În contrast, mediul urban este mai puțin afectat de endemia tuberculoasă, având valori mai mici ale principalilor indicatori epidemiologici.

Mortalitatea prin TB, deși cu evoluție oscilantă, se menține sub media națională în toți anii studiați, corelându-se cu poziția tradițională a celorlalți indici epidemiologici.

Evoluția ratei de confirmare bacteriologică prin microscopie și cultură este una pozitivă, ce denotă rigurozitate în implementarea PNCT și îmbunătățirea calității actului medical în dispensarul antituberculos. Asigurarea accesului la servicii medicale de calitate în mediul rural, precum și educația populației în privința tuberculozei pot duce la scăderea incidenței tuberculozei în mediul rural probabil până la valori egale cu cele din mediul urban. De asemenea, continuarea implementării PNCT cu rigurozitate poate asigura o scădere susținută a endemiei tuberculoase în populația luată în studiu.

BIBLIOGRAFIE

1. Marica C., Chiotan D., Didilescu C., Popescu Hagen M., Tănăsescu M., Galie N- Tuberculoza în România între anii 2006-2008, *Pneumologia*, 2008; 1 (LD):7-1;
2. Stoicescu IP, Ibrahim E., Plopeanu D – Tuberculoza în România 2003, *Pneumologia*, 2004; 1 (LI): 7-16;
3. Ibrahim E., Stoicescu I.P., Homorodeanu D et all. – Tuberculoza în România. Probleme și soluții. *Pneumologia*, 2010, 1(LI):6-12;
4. Marica C., Didilescu C., Galie N et all. “Reversing the tuberculosis upwards trend: the Romanian success story”, *ERJ* vol.33, nr.1, ian 2001: 168-171;
5. Evoluția tuberculozei în anii 1999-2005 în România, Ministerul Sănătății Publice, Centrul de Calcul și Statistică Sanitară București, 2006; 3-30;
6. Anuar de Statistică Sanitară, 2006, Ministerul Sănătății Publice, Centrul Național pentru Organizarea și Asigurarea Sistemului Informațional și Informatic în domeniul Sănătății; 2007, 66-73;
7. Anuar de Statistică Sanitară, 2007 Ministerul Sănătății Publice, Centrul Național pentru Organizarea și Asigurarea Sistemului Informațional și Informatic în domeniul Sănătății; 2008, 62-74.